TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе de doъ орї пе септемънъ: Жоіа ші Dомінека. — Препъмераціънеа сефаче ап Сібіїв ла еспедітъра фоіеї; пе аффаръ ла ч. р. поще, къ бані гата, прін скрісорї франкате, адресате кътре еспедітъръ. Преціял препъмерацієї пентръ Сібіїв есте пе ан 7. фл. в. а. сар пе о жъметате de an 3. фл. 50. кр. Пентръчелелалте пърцї але Трансілваніеї ші пентръ провінчіле din Монархіъ пе ън ан 8. фл. сар пе о жъмътате de anъ 4. фл. в. а. Пентръ прінч. ші церї стръіне пе ан 12. ф. пе ½ ан 6. фл. в. а.

Інсерателе се плътескъ пентръ ынтжіса ôръ къ 7. кр. ширъ къ літере мічї, пентръ а доа ôръ къ 5½ кр. ші пентръ а трея репетіре къ 3½ кр. в. а.

№ 24. **АНЪЛЪ X.**

Сібіїв. 25. Мартіе. 1862.

Телеграм

Датъ ап Віена 5 Апріл. 9 óре 45 мінъте, сосітъ ап Сібіїв 5 Апр. 12 óре.

Редакціънеї „Телеграфълї ромънъ“ ап Сібіїв.

Астъзї ла 1 óра дъпъ амеазї се ва прімі Екселенціа Са Епіскопъл постръ din презънъ къ D. D. Епіскопъ Іваčковіч, Мочіоні ші Хъртъзакі de Маіестатеа Са ап аудієнціъ специалъ. Prezidentъл ші Віче-преседінтеле Асоціацієнеї са ынтъріт de Меіестатеа Са.

Дрептъл паціънеї ромъне de a чере реставрареа векеї сале Мітрополіі, демонстратъ din пънктъ de ведере канонік.

„Ost si Vest“ пе ынъьртъшаште съ̀тъ В. S. ъртъторіълъ артіквлъ:

„Adreca депътаціънеї ромъне пентръ регълареа ынтребърей бісеріческї а Ромънілоръ ортодокшї din Австріа о ам ынъьртъшітъ. Акътъ ва фі тъмпълъ, а дісквте афачереа ачéста din пънктъл de ведере алъ патърей еї din лъънтръ, адекъ de пе терепъл канонік. Че скопъ аре деслегареа ачестеї честіънї, ші че зікъ канóнеле ап ціенералъ despre Мітрополіцї?

Требъе съ се пресънънъ, къ Пърінцій Собоарелоръ аъ фостъ петръпші de ачелъ адевъръ, къ бъна-ръндуіélъ требъе съ фіъ прінчіпіълъ сънпремъ, дъпъ каре съ се administreze ші съ се кондъкъ афачеріле бісеріческї; de ачеса ынкъ Апостолъл Павел аъ зісъ: „Тóте къ чінсте ші дъпъ ръндуіалъ съ ле фачецї!“

Din мотівъл бънеї-ръндуіелї ачестеіа пе тъмпъріле Пърінцілор Апостолешї се адъсеръ хотърърї despre Мітрополіцї. Аша чітімъ ап канонъл 34 апостолескъ: „Епіскопії фіъкърей неатъ съ рекъноаскъ пре челъ din тъіъ dintre сіне, съ-лъ сокотéскъ de капъ алъ сеъ ші фъръ de апробареа лъї съ нъ ынтрепріндъ німікъ.“ Din канонъл ачеста се поате ведé, къ дъпъ ынвецътъра ші пріпчіпіъл бісеріческї прімітіве а лъї Хсъ Епіскопії ънъї неатъ требъе съ аібъ Мітрополітъл сеъ, каре съ фіъ de ачеєашї оріцінe къ Епіскопії сюфраганї ші аша ші къ попоръл кредінчіосъ. De ачі ъртéзъ, къ ынтокміреа бісеріческї ортодоксе оріентале е аша, ынкіtъ літъіле тътъроръ неатъріlоръ цінътоаре de еа се іаъ ап деплінъ консідераре, прін ъртаре тóте фънкцієніле бісеріческї ші алтеле літърціче ші сакраментале се севършескъ ап кореспънзътóреа літъ̀ъ а попорълъї, ші ші dіреґъторіеле ієрархіче се поартъ ап літъа матерпъ. Сфінцій Пърінцї даръ ла компънереа канонълъї потепітъ се паръ а фі авътъ dінаінтеа окілоръ нънтаї бъна-ръндуіélъ ла administрареа бісеріческї, чі ші ачеєа, ка фіъкаре Мітрополітъ съ фіъ 'н старе атът de a цінé сервіцъл dzeeскъ ші а кореспънde къ Епіскопії сюфраганї ап літъа крестінілоръ ачелора, кътъ ші а предіка крестінілор къвънтъл лъї Domnezeъ. Нечесітатеа ънеї атарї ынтокмірї бісеріческї ші de аколо се веde de ажънсъ, деакъ вом кънета, къ кътe греътъцї аъ de a се лъпта ънъ Мітрополітъ ші Епіскопії къ окасіънеа сінóделоръ ші ап афачеріле сале речіпроче, деакъ нъ сънтъ de ачеєашї оріцінe ші літъ̀ъ, кънdъ апої сънтъ констрінші а-ші лъа рефъціълъ ла о літъ̀ъ стръіпъ ші нъ ынцелеаєъ de̊тоцї.

Пе темеіълъ ачестъї канонъ апостолескъ с'аъ ынтемеіатъ ші апондатъ апої ап декърсъл тъмпълъї мітрополіеле ші марціпеле лоръ, ші de ші нъ се пóте нега, къ ънїї Мітрополіцї аъ кътезатъ а преваріка дрептъріле алторъ Мітрополіцї ынвечінаці, ачелеа тотъші с'аъ прівітъ ші рефъсатъ din партеа ієрархіеї бісеріческї ынтреці ка объсърї. Асеменеа преварікърї аъ ындемнатъ пре Пърінцій Соборълъї ынтъіъ екъменікъ, а ордіна ап канонълъ сеъ алъ 6 еспресъ: „къ обічеіъріле челе векі съ се съсцінъ. ка прін ачеаста фрекърілоръ ші сфезілоръ, че с'аръ потé пасче din местекареа ънеї ієрархії ап черкълъ administратівъ алъ алтеіа, съ се нъпъ ставілъ.“ Асеменеа рънdуіесче канонълъ 2 алъ соборълъї III. екъменікъ: „къ Епіскопії съ нъ се местече ап бісеріче, че стаъ афаръ de марціпіле dіечеселоръ лоръ, ші съ нъ факъ търбъраре ап бісеріч; еар бісеріче, че се афлъ съб гóпе, аъ de a се administра дъпъ обічеіълъ ретасъ дела Пърінцї.“

Кредемъ, къ нъ ва фі de прісосъ, а аміпті аічі de каъса, че а 'ндемнатъ пре СС. Пърінцї, а адъче ачестъ канонъ. Съб гоапеле крестінілоръ din веакърiле d'ънтъіъ марціпеле сінгъларелоръ dіечесе нъ се потъръ децертърі къ акъратецъ; еар маї шезаръ маї лътърітъ, dар преварікърiле ънъї капъ бісеріческъ ап цінътълъ алтъіа нъ ынчетаръ, ші пріп ачеаста се ескаръ ынтре Епіскопії dіечесані фрекърі нъ пъціне ші се търбъръ бъна рънdуіélъ ап бісерікъ. Пентръ de a делътъра dар ачестъ реъ, аъ хотърътъ соборъл пътітъ, ка тотъ Патріархъл ші Мітрополітъл пътаї ачелъ цінътъ съ-лъ administreze, че е конкрезътъ архіпъсторіеї лъї пе калеа лецеї, ші ка ап терепълъ ънеї dіечезе стръіне нітепеа съ нъ кътезе а фаче вр'о преварікаре орї а вътета дрептъріле алтеї бісерічі. Кътъ пентръ бісерічеле еспъсе гоапелоръ, ачелеа аъ de a се administра дъпъ обічеіълъ ынтродъсъ пріп СС. Пърінцї, ва съ зікъ, Епіскопії чеї маї din апропіаре ші маї апці съ се дъкъ ла еле ші съ ажътореze ліпселе лоръ. Се 'нцелеце de сіне, къ ап dатъ че dіечеса персекътатъ — ші ва рекъсчіга пачеа, лібертатеа ші дрептъріле, інфлъінца Мітрополітълъї орї Епіскопълъї ънвечінатъ ап dатъ аре съ ынчетезе. Асеменеа аъ статорітъ Пърінцій соборълъї III. екъменікъ ап Капонъл ал оптълеа, ка нічї ънъ Епіскопъ съ нъ се атестече ап врео dіечесъ стръіпъ, dекъ ачееа п'а статъ de мълцї анї орї дела 'нчепътъ събтъ архіпъсторіа лъї орї а аптечесорілоръ лъї; саъ дéкъ къ тóте ачестеа с'аъ атестекатъ, ші ші оаъ ынсъшітъ сіеші, съ о редеа, ка съ нъ се калче ашезъмінтеле Пърінцілоръ ші съб претестъл пліпірей даторінцеї съ се прea'нтъреаскъ атбіціънеа лътеаскъ; — — de ачееа С. Соборъ екъменікъ аъ афлатъ de бine, ка дрептъріле фіъкърей dіечесе съ се пъстрезе кърате ші певътемате, прекът есістъ din векіме. Еар дéкъ чінева аръ лъкра контра ачестъї ашезъмънтъ, Соборъл о астфелъ de лъкраре о декіаръ певалідъ.

Пентръ деплінa ынцелецере а ачестъї Капонъ пі се паре къ скопъ а арета мотівъл, че dedъ ансъ Соборълъї ла ачеастъ хотърâре. Ва фі кънoскътъ, къ Чіпрълъ ап прівінца політікъ аъ фостъ събordinatъ гъверпъторълъї din Антіохіа, каре авеа ші дрептъл de a тръміте ла Чіпръ ънъ локцінътторъ. Епіскопълъ ші респектіве Мітрополітъл din Антіохіа de ачі - ші лъ̀ъ ансъ de a-ші събordina Чіпрълъ ап прівінца бісеріческъ, сфінцї пре Епіскопії чіпріанї ынкоптра обічеіълъї челъї векіъ, - каре ъртаре е контраръ ашезъмінтелоръ бісеріческї посітіве ші вічепте. De ачееа Соборъл се везъ певоітъ, а хотърâ ап канонълъ потепітъ, къ 'п ынцелесълъ ашезъмінтелор маї векі бісеріческї ші алъ обічеіълъї бісеріческъ Епіскопії чіпріанї съ се сфінцéскъ пріп Мітрополітъл din Чіпръ ші ынтръ ачеаста съ нъ се ватеме de нітіпеа. Се 'нцелеце de сіне, къ Пърінцій Соборълъї III. екъменікъ лецеа ачеаста п'о адъсеръ нътаї пентръ Чіпръ, чі пентръ тоате свептъалітъціле, ші пріп ачеаста dіспъсеръ, ка марціпіле сінгълarелоръ цінътърі бісеріческї съ се респектезе къ рігоросітате.

Легънъндъне ап сперанца ачееа, къ фіъкаре патріотъ фъръ деосебіре de релігіънe ші паціъналітате, каре кънoасче ынтъмплърiле маї векі ші маї нóве din патріъ, че аъ трекът преете бісерiка ноастръ ші преете ноі Ромънії ка фііі ачелеіа, ва мъртърісі ынпрезънъ къ ноі, къ ноі ерархіа бісеріческъ о ам піердътъ пріп нефавóреа тесърілоръ політіче адъсе асънпръпе ші ам девенітъ съб ізрідікцінеа нoъкреатеї Мітрополіі Карловіціане: конвікцінеа нóстръ е фъndатъ пе ашезъмінтеле посітіве бісеріческї, ші аша зічетъ пе фацъ ші фъръ ресервъ: 1) къ Ромънії de бісерiка ортодоксъ ръсъріteапъ нътаї din каъса нефаворітоарелоръ ынпрецівърі тъмпърале, каре і-аъ деспоіатъ de ієрархіа лоръ бісеріческъ, аъ девенітъ съб ізрідікцінеа Мітрополітълъї din Карловіцъ; 2) къ Мітрополіа карловіціапъ, ка вечінъ ші афлъндъсе ап ачелашї статъ къ векіа нóстръ Мітрополіъ, а фостъ ындаторатъ, ка de Мітрополіа ноастръ ромънéскъ персекътатъ політічесче, кътъ тъмпъ аъ статъ ап ведъвіъ спірітъалъ, съ ноарте гріжъ; 3) къ Мітрополіа din Карловіцъ аре даторінца, а ажъта акът, дъпъче апъсъріле, че о адъсеръ ла стіпцере, аъ ынчетатъ, дъпъ потінцъ, ка Мітрополіа ноастръ съ се рестітъіéскъ ап стареа-і de маї наінте; 4) къ е аптікапонічесче, деакъ Мітрополіа Карловіціапъ бісерічіле деспоіате пріп персекъцінні de автономіа лоръ ієрархікъ, дъпъ рекъсчігареа пъсечінеї лоръ канонічe, ле аръ цінea ші de ачі 'нколо съб сіне, кіаръ ші кънdъ

месъріле політіче арѣ кончеде; 5) къ Мітрополіа Карловіціанъ е датóре, а се мълцеті къ марціпіле ачелъї черкѣ, че і с'аѣ датѣ ла 'нтемеіареа еї; ші 'н фіне 6) къ din рекърсълѣ кътръ Маіестате алѣ Ромънілорѣ de бісерика ортодоксъ ресъріteалъ се вede кіарѣ, къ рогъміпцеле Ромънілорѣ ортодокші ѫн каѳса бісерічеаскъ, астерпѣте de репеціте орі П. N. Тронѣ, пѣ къпріндѣ алта, декѣтѣ фербінтеа доріпцъ, ка афачеріле лорѣ бісерічещі съ се 'нтоктеаскъ ші рѫндуіéскъ ѫн ѫпцелесълѣ ашезъмінтелорѣ бісерічещі, пріп ѳртаре бісерічеї лорѣ съ се dea ѫн патріѣ пѣсечіпеа кѣвенітъ, ші еї ѫн привінца administръреї іерархіче бісерічещі съ се koordineze Сѫрбілорѣ, фрацілорѣ сеї de кредінцъ.

Каѳса Мітрополіеї ромънілорѣ ші жѳрпалеле магіаре.

I.

Атѣ атінсѣ ші поі кѣтѣ жѳрпалеле магіаре жѳдекъ каѳса Мітрополіеї ноастре, ші ретъческѣ акъшї ѫнтр'о парте акъшї ѫн алта пѣтаї ка съ dee тотѣ лѣкрълъї алте tendinцé. Ѫн контра ачесторѣ жѳрпале аре „Concordia“ ѳртъторіал артікол:

Каѳса despърціреї de іерархіа сърбéаскъ ші a мітрополіеї ромънілорѣ ортодокші греко-ръсъріteні са ѫнпъмънтѣ акѣтѣ ла ѳнѣ градѣ, ѫнкътѣ пѣ е пѣтере пе пъмънтѣ, каре съ маї кѣтеze a пега есістінца еї. Ѫн ачеаста каѳсъ ворвіръ акѣтѣ ші кътева жѳрпале din Пешта, ѫнтре карі съптемѣ ферічіці a афла чеї маї прекалкълъторі крітікъторі, кънdѣ е ворба къ Романіі съ се рестітѣе ѫн дрептъріле лорѣ de маї ѫнаінте. Nѣмаї кътѣ е пегрѣ сѳѣ ѳнгіь съ ѫнчеапъ ші Романіі a арѣта, кѣткъ еї аѣ венітѣ ла консчіінца de cine, ші de nedispътаверіле лорѣ дрептърі ші ѳнеле жѳрпале ші ѫнчепѣ a фаче пісче котвінцівні ръзъчіtоаре, din карі се вede кътѣ de таре съптѣ преокѣпате de пісче ідеі че demonstръ о тоталъ ігнораnцъ атътѣ історікъ кътѣ ші моментанъ a ѳнеї каѳсе атътѣ de important. Nѣ пóте фі скопълѣ нострѣ a не анѣка de десфъшърареа лѣкрълъї спре a конвінце пе крітікъторіі пенѣмацї, къ ѫн zdарѣ съптѣ тóте „okoskodás“-ѳріле (рацівнаміптеле) ѳнора ші „rágalmazás“-ѳріле (калѣмніеле) алтора, къ мітрополіа ромънъ тотѣ ва фі, тъкарѣ съ се пѣнъ ѫн кресчетѣ контрарії еї; чі вомѣ пѣтаї a арѣта фанteле пе кѣт съптѣ, ѫнсъ кътѣ се пóте маї пе скѳртѣ.

Ѫndатъ dѫпъче 'ші a фъкътѣ deпътацівнеа ромънъ din Віена кортеніріле не ла маї марії статълъї се ші пѣсъ кореспѫndінтеле челѣ офічіосѣ алѣ капчеларіеї de кѳрте пентрѣ Ѳнгаріа ші не ѫнсчіінцъ ѫн „Sürgöny“ despre афабілітатеа капчеларіълъї кътръ ачеа deпътацівне ші despre пріпчіпіълѣ лъї челѣ крещтінескѣ: „quid tibi non vis fieri alteri ne feceris.“ Ачéста е о фантъ, din каре пóте конкіde фіечіне, кѣтка капчеларіа de кѳрте пентрѣ Ѳнгаріа, ѫн фаца къреіа a прімітѣ капчеларіълѣ пе депътацівне, пѣ е къ прежѳдекатъ ѫн ачеаста каѳсъ, чі аре бѣпавоінцъ de a'ї фаче одатъ капетѣ спре ѫndestълірea атѫndѳрѣ пърцілорѣ ѫнтересате, a къроръ маѳ маре парте стаѣ астъзі сѳѣ жѳрісдікцівнеа капчеларіеї de кѳрте пентрѣ Ѳнгаріа. Ашіа dарѣ адъѳгѫndѣ ачеаста манiфестацівне офічіоасъ ла енвнчіареа фъкътъ de ѫнпълцатълѣ ѫмпъратѣ ѫн ѳртареа черсерсі консіліарілорѣ імперіалі dela 1860, ѳnde a зісѣ „кѣткъ е ѫнлекатѣ a реставері мітрополіа ромънъ a кредінчіошілорѣ Романі ортодокші, греко-ръсъріteні невініці,“ потетѣ пѣ пѣтаї спера, фъръ пѣтетѣ фі фъръ ѫndoiélъ despre реешіреа каѳсеї спре ѫndestълареа amendѳрѣ пърцілорѣ ѫнтересате. А поастръ пестръмѣтать кредінцъ е, къ гѳбернълѣ 'ші ва счі арѣта прѳденціа са ші аічеа ші пѣ се ва лъса a се cedвче de лътъторіі de не марціпі, кѣт е „Pesti Hirnök,“ кърѳіа пічe ordinaцівніле імператесчі, пічe артіколіі dietалі din 48, пѣ'ї съптѣ не воіь, фъръ пóте арѣ бате ѫн пълтї de бъкърі, кънdѣ се арѣ ѫнтродвче еаръшї сістема de каste de каре съптѣ nedespърцітѣ імпрезнате ші міжлóчеле ordineї сéѳ маї біне dicordineї сочіалі, каре 'ші a афлатѣ ѫndeплініреа ѫн інквізіцівнеа іспанікъ ші ѫн тортѳра, прекѣт a цінѣтѣ ѫн Неаполе пѣнъ маї алалтъіері, спре ѳтіліреа спірітълъї отепсскѣ. „Pesti Hirnök“ сѳѣвіне Романілорѣ чіне счі че планѳрі, кънdѣ еї de абеа 'ші потѣ кѣта къ търіь кіарѣ ші пѣмаї odixna консчіінцієї лорѣ релігіóсе. Челе. че ле ѫншіръ елѣ ѫн Np. сеѳ 67 din 21. л. к. съптѣ пѣтаї пісче калѣмніе гóле, че пѣ мерітъ рефъццере.

„Pesti Naplo“ ѫн треї артіколі сѳѣскрішї de редакторълѣ. адвче пісче речѣцъмінте, карі арат кѣткъ ачеаста каѳсъ е terra incognita ла еї. Nѣмаї челѣвнцінѣ ѫн челѣ din тъіь 'ші реквпоасче песчіпца, еар ѫн алѣ треілеа артіколѣ din Np. 70 ($^{25}/_{3}$) зіче кѣткъ нашіі Романілорѣ пентрѣ мітрополіѣ пѣ і пóте адвче ѫн апалоціь декѣтѣ къ нашіі Болгарілорѣ din Тѳрчіа ѳnde крещтініі de рітълѣ грекѣ стаѣ ші політіčесче сѳѣ жѳрісдікцівнеа патріархълъї. Че маї асетепаре? Че аре ѫн Австріа бесерека къ політіка маї мълтѣ декѣтѣ статорескѣ ліціле. Аре бесерікa ѳndева жѳрісдікцівне політікъ? Атъта кіарѣ ші чеї маї крънчепі інітічі аї Австріеї кать съ рекънóскъ кѣткъ de ші е статѣ поліглотѣ къ Тѳрчіа; тотъші ѫн прівінца інстітѫцівнілорѣ політічé ші a референцелорѣ сале кътръ сѳdінцїі сеї, пѣ е палогъ ка Тѳрчіа, акъреі фѳndamentѣ de статѣ е варварѣ асіатікѣ. De асéліѣ de комплімептѣ се ворѣ мълцеті конdъкъторіі гѳбернълъї Австріеї, кѣт се мълцетéскѣ ші Ромънії de апалоціь къ Болгарії. Ромънії пѣ аѣ каѳсъ de a ѳтбла dвпъ тéократіь. Еї счіѣ преа біне, пъпъ ѳnde dвче пе отѣ пелѫнфрънареа егоістълъї de каст. Есемпле аветѣ дестѳле кіарѣ ѫн Тѳрчіа, ѳnde аре преоцітеа маї ѫнпалтъ ші жѳрісдікцівне політікъ, каре е ші каѳса de че черѣ Болгарії despърцірea de Гречі.

Ѫнтрѣ конкісівні ші Napló е къ Hirnök de o пърере.

Еле цінѣ a фі ѳнікълѣ міжлокѣ de ѫмпъкаре а пѣне одатъ мітрополітѣ ромънѣ алтъdатъ сѫрбѣ, ла каре ѫнсъ мълцъмітъ спірітълъї челъї съпътосѣ піче ромънії піче сѫрбії пѣ се ѫнвоіескѣ.

Ноі ла тоте зічетѣ съ dee Ромънілорѣ фіlчіне паче челѣвнцінѣ ѫн референцеле лорѣ бесерічещі, къ еї zeѣ! пѣ аѣ лінсъ піче de ѳнѣ свътъторіѣ пекіѣматѣ, прекѣт пѣ се местекъ піче еї ѫн требіле консчіінцеї алтора. Ѫнкъ пѣ счімѣ съ се фіе ѫнтінсѣ ѫн пегрéлъ пéнъ ромънéаскъ спре а бе местека ѫн требіле реліціънарі але алторѣ пéтърі. Лорѣ нѫцінѣ ле пасъ de че факѣ католічіі анвсені, лютерапії, реформацїі ші алцїі, пѣмаї дрептъріле лорѣ съ се респектезе Арѣ dорі daръ ка ші алцїі съ пѣ ѳтбле ръзъчіndѣ ка ші къторіі пріп дешертълѣ Съхаръ, ѳnde пѣ аѣ пічі челѣ маї мікѣ мотівѣ.

„Magyarország“ Np. 71 din 27/3 ѫнт'ѳнѣ артіколѣ сѳѣскрісѣ de редакторълѣ, каре ѫнкъ е ортодоксѣ, dвпъ о dedвчере історікъ кат вінішорѣ ѫнтемеіать; тотъші віне ла конкіъреа, че се фъкъсъ ѫн артіколълѣ челѣ dинтъіѣ алъї „Pesti Napló,“ кѣткъ пѣмаї пе калеа dietеї съ се факъ despърцірea de Сірбї ші ресъсчітареа мітрополіеї Ноі ам ѫнтрева бъкърошї, оре пріп dietъ са despiinцатѣ мітрополіа ромънъ? Ші óре кіарѣ гѳбернълѣ пѣ аре деторіь а о ресъсчіта кѣт аѣ стерсѣ-о антечесорії?

Dар кіарѣ съ пѣ фіе авзтѣ Романіі мітрополіь нічекѫndѣ, ші съ о dopeаскъ азі къ статорнічіь, óре пѣ с'арѣ пѣтé ѫnfiinца афаръ de dietъ кѣт се ѫnfiinцаръ ла католічіі de рітълѣ анвсеанѣ ѫн маї мълте локърі але Ѳнгаріеї, фъръ ка съ 'і фі вінітѣ dietеї кънdѳва ѫн мінте a dispвта есістінца лорѣ?

Тотѣ лѣкрълѣ с'а despъшъратѣ ѫnсъ din дестълѣ пѣнъ акѣт din партеа челорѣ маї конпетінцї ші de ачеа:

Нечесітатеа dea despърці іерархіа ромънъ dе чеа серbéскъ ші редптетеіereа мітрополіеї ромънесчі ортодоксе греко-ресъріteне е пестe тоатѣ ѫndoeала пентрѣкъ:

1 Романіі ѫн косчіінца лорѣ реліціосъ басънdвсе не дрептълѣ лорѣ, воіескѣ къ о статорнічіь пеінфрънціверъ ші пѣ ворѣ ѫнчета ѫнтрѣ персеверанца лорѣ пънъ атънчі, пънъ кънdѣ пѣ 'ші ворѣ dвче пропвсълѣ ѫн ѫndeплініre;

2 Маіорітатеа чеа маї інтеліцентъ ші маї съпътóсъ а попорълъї сервескѣ воіесче ші доресче ачеаста, спре ліпісчіреа консчіінцеї пропріе;

3 Пентрѣкъ інтересълѣ бінеѫнцелесѣ алѣ атънdѳрѣ пърцілорѣ чере ачеаста;

4 Пентрѣкъ ѫнпълцатълѣ ѫмпъратѣ ші a дескоперітѣ апленареа пентрѣ мълцетіреа каѳсеї ачестеіа пе калеа, пе каре са фостѣ despiinцатѣ мітрополіа,

5 Фііndѣкъ ѫнтрегѣ корпълѣ конdъкъторілорѣ дестіпелорѣ статълъї іші арат апленареа шіші пропісъ конкърсълѣ лорѣ ла деслегареа каѳсеї спре мълцетіреа amendѳрѣ пърцілорѣ; еар аічі маї алесѣ катъ съ се пѣнъ пondеросітатеа кѣвенітъ пе ворба капчеларіълъї de кѳрте пентрѣ Ѳнгаріа.

Астфеліѣ, dекъ съптѣ ѫн тотѣ локълѣ кѫцетеле кърате ші воінца пепътать, de арѣ ворві ші de се арѣ фръмънта чеї de пе de лътърі кѣтѣ ворѣ вреа, пѣ е къ пътінцъ ка Ромънії ортодокші греко-ръсъріteні съ се маї атъне ѫndeлънгѣ къ ѫмпліпіреа репресентацівнеї лорѣ.„

Фііndѣкъ ачеастъ каѳсъ е таре ѫнсетнать пентрѣ ноі ші аре се фіь десбътътъ ші конoскътъ de тоцї ромънії ѫн тоте direкцівніле, вомѣ ѫмпъртъші ѫн N-рълѣ віторіѣ ші артіколълѣ че а ешітѣ ѫн астъ прівінцъ ѫн “Ost ші Vest“ еаръшї сѳѣт сетпълѣ B. S.

Сібіїѣ 24 Мартіе. Астъзі са цінът ѫн Ѳніверсітатеа сѫсеаскъ шedінць секретъ, ла каре аѣ лъат парте ші повл депътат ал Оръцієї D. Nagy, шї къ ачеаста са ѫнкеіат пънъ dвпъ сърбъторі активітатеа шedінцелорѣ пѳбліче. — Не сеаръ се аштептъ аічі Екселенціа Са D. Мітрополітѣ Алек. Штерка Шълцц. — Ф. М. Л. ші Komandanteле цепералѣ Коптеле de Моптепово са фъкътѣ пропріетаріѣ алѣ рецітентълъї de Ківрасірі Коптеле Валmoden.

Protestulu Romaniloru in universitatea sasesca.
(Incheere.)

S'a mai dîsu afara de aceste multe verdi si uscate asia s. e. D-lu deputatu alu bistritiei a pusu tes'a ca Romînii (in genere) pana acum n'au mai avutu dreptulu de alegere si pr'in urmare nece acum nu'lu au.

Aceast'a propunere nu o adnotezu aci, ca se o combatu, ci numai pentru naivitatea ei.— D-lu deputatu Baltes mai adusa inainte inca si neadeveruri, dîcundu, ca in Scaunele Talmaciu si Selistè, n'au fostu introduse statutele.

Paguba, ca aceste propuneri si desbateri siode nu s'au scrisu stenografice seau celu putînu in estractu protocolaru; ar' fi fostu unu ce originalu in felulu seu. Dar' se vede ca prudentes et circumspecti nostri aducandu'si aminte de proverbiulu: verba volant, scripta manent au in grijitu se nu se faca nece una, nece alta; mai remanea se dechiare aceasta siedintia de secreta.

Precandu intr'acestea eram adancitu in meditatiuni, ca catu de subjectiva este idei'a de dreptu si catu de tare se pote scalciá celu mai evidentu adeveru, iata me descepta o voce profetica. Surprinsu cautaiu insusu, fiindca, Ve spunu dreptu, acea voce 'mi suná atatu de profeticu, in catu se pare ca ne anuntia, dio'a judecatii. Totusi lucrulu nu fu asiá de periculosu. D-lu deputatu alu Mediasiului Schmidt aruncá numai fu'minantele seale fulgere asupra nemultiamitoriloru Romani, cari nu recunoscu catu de loiali si sinceri suntu Sasii, cari le voescu binele mai multu decatu ori care natiune in Transilvani'a si Ungari'a (dice D-a Sa.) Märturisescu, ca aci fara voia 'mi veni in minte lupulu din fabula, care crutá pre bietulu mielu, fiendca a avutu unu osu in gutu, si totusi elu 'si computá aceasta dreptu binefacere.— Apoi intr'unu tonu profetico-declamatoricu erumpe intr'o intrebare detunatóre: Cu ce dreptu se bariachéza Romanii asia tare cu rugulativele in casulu acest'a, de orece ei totu de un'a le au respinsu? Noi la aceasta ne luamu indrazneala de a pune si noi modest'a intrebare: Cu ce dreptu (mai bine resonu) respingu Sasii cu atata indignatiune numai in casulu acest'a punctele regulative, de orece pana acumu s'au tienutu de ele ca orbulu de gardu si cnajutorulu loru au eschisu pe Romani mai dela tote drepturile municipale intrunu statu constitutionalu?

Si apoi respundemu, ca Romanii o facu cu mai multu dreptu si mai mare condecintia. Romanii n'au recunoscutu nece odata regulativele, si protestandu acum in contr'a abusului nu facu alt'a, decatu arata Sasilor neconsecinti'a loru ce o esserciteza fatia cu Romanii, nevolindu nece se lapede regulativele, ca pre nisce norme, ce numai corespundu spiritului timpulu, nece se le intrebuintieze neschimbate; ci tinenduse pre terenulu celu largu al aportunitatii si al arbitriului.

Ceace 'mi a placutu de predîsulu deputatu, a fostu fracheti'a, cu care dechiara, ca D-a Sa nu se va lasá in interpretarea regulativeloru, (de buna seama previdiendu succesulu si voindu se 'si salveze onorea de profesoru in drepturi) de orece nu pote nimeni pretinde dela universitatea saseasca, ca se'si de siesi o lovitura. Minunata teoria, ar' fi de doritu numai ca D-lu profesoru se nu o propuna si de pre catedra, fiendca atunci tienerii studenti ar' capetá o ideia cam sioda despre sant'a dreptate. Sistem'a de maiorisare si oportunitate este cam periculósa D-le deputatu alu Mediasiului „heute mir, morgen dir!" — Preste totu acestu deputatu se scola cu o polemica nationala„ ce stetea in oresicare contrastu cu desbaterea cea linistita.

D-lu dep. al Siebesitului Dr. Tincu 'lu si resfrange, dicundu ca elu crede, ca densii ar' fi aci spre a partini dreptulu iara nu interesele unei seau al alteia natiuni. Toti colegii D-ei Sale se uitau dubitandu la densulu, se pareau, ca ar' fi voitu se'i dica: Wer glaubt ist selig; aber der Aberglaube ist auch ein Glaube. Dupa ce D-lu Dr. Tincu combatu dupa cuviintia purtarea D-lui deputatu Schmidt fatia cu Romanii respunsa acesta ca nu pricepe romanesce.— Ar' fi bine ca pe viitoriu D. D. deputati conflusuali se scia si romanesce ca se nu se mai nasca neintielegeri.

Acest'a fu aventuriosulu decursu alu desbaterei in caus'a protestului numitu in universitatea sasesca. In fine veni lucrulu la votare, cu deosebire la strigarile deputatului Löv d'in Mercurea, care se pare asi fi impusu placutulu officiu de a striga: „Zur Abstimmung! zur Abstimmung! Resultatulu a fostu dupa cum s'a potutu prevedea, de orece n'a fostu, decatu necesaria zala a unui lantiu de neconsecintie. O conclusiune contrarie ar fi fostu dupa disa deputatului Schmidt o lovitura pentru universitatea saseasca; ce era altmintrelea se se faca cu conclusiunile subscrise de nesce deputati ne legali?

Nu ne pasa multu de decisiune, concedem fratiloru Sasi dein tota inim'a, bucuri'a de a maiorisá si ei pre altii in Duo delu-parlamentulu loru: totusi este memorabilu, ca intre toti deputatii Sasi, prelanga tota loialitatea, pe care o portu, vedi bine, numai in gura, nu s'a aflatu nece unulu, care se'si ridice vocea sa pentru lege. Gratia Domnului, ca nu suntemu avisati a asteptá binele nostru dela loialitatea D-ei loru. ☐.

Universitatea sasasca.

Precum amu fostu apromisu in N-lu 22 alu „Tel. rom." ne intórcemu la detaiulu siedintieloru din $^{29}/_{17}$ si $^{3}/_{19}$ Martie, caci ele suntu pentru noi de mare insemnatate.

Siedinti'a incepe la $10^{1}/_{4}$ ora, Referintele Wagner vre se desfasiure lucrulu in urmatoriulu referatu. Nr. Un. 116. 1862.

Comes loctiitoriulu consiliariulu de gubernu Smidt transpune in 10 Mar. a. c. Nr. com. 362 spre pertractare si decidere relatiunea Magistratului Sibiului din 27 Fevr. Nr. 1226 atingatoria de protestulu asternutu de advoc. Ioanu Nemesiu in numele romaniloru ai scaunului Sibiului asupra alegerei deputatiloru sibiani la conlucsulu nationalu facuta in 15 Noem. a. t.

Din protocolulu asupra pertractariloru scaunului Sibiului in 15 Noemv. a. t. se vede, ca deputatii comunali de natiunea romana au protestatu in contra compunerei adunarei scaunale si in contra ori carei decisiuni ce saru face in cestiuni mai ponderose, pana nu voru fi representate tóte comunele romanesci atietorie de iurisdictiunea Magistratului sibianu si fara a se impartesi la pertractarile mai de parte au parasitu adunarea.

In contra acestei fara deputat'ii comuneloru romanesci facutei alegeri a deputatiloru conflucsuali au radicatu la Universitatea nationala Advocatulu Ioanu Nemesiu in numele romaniloru ai scaunului Sibiului protestu si in elu a doveditu, ca

1 scaunulu Selistei si alu Talmaciului pana la anulu 1848 a statu sub administratiune iuridica si politica a Magistratului Sibiului si in conclusulu Universitatei nationale din 3 Iuliu 1848 si in adres'a deputatiunei nationale catra Ministeriulu Ungurescu din anulu 1848 s'a recunoscutu cá o parte intregitóre a fundului regiu,

2 ca in urmarea diplomei regesci din Octom. 1860 suntu indreptatiti toti locuitorii imperiului si in specie ai Ardelului, ori au fostu ori nu au fostu pana atunci indreptatiti, a luoa parte in asemenea mesura la representatiunea constitutionala,

3 ca dupa chiaru sunetu alu punctelor regulative din anulu 1805 §. 12 au cetatile se trimita la adunarile scaunali, cu escepciunea acelora, care se tienu cu scopu de a alege amploiati, numai 6 deputati,

4 ca comunele scaunului Selistei si ale Talmaciului, apoi comunele Sîn'a Orlatulu, Vestenulu, si Racoviti'a nu au fostu nici invitate la adunarea scaunale tienuta in 15 Noemv. si pentru aceea nici representate, din contra.

5 Cetatea Sibiului a fostu in locu de cu 6 cu 48 deputati representata, dreptu aceea

6 deputatii comuneloru romanesci a redicatu protestu asupra constituirei acestei adunari scaunale din 15 Noemv. si asupra tuturoru pertractariloru ei si au parasitu sala de siedintia. Si fiindu ca deputatii comuneloru sasesci si ai Cetatii Sibiului la conflucsulu nationalu conchiamatu pe 20 Oct. totusi au alesu deputati, elu ca plenipotentulu tuturoru comuneloru romanesci din scaunulu Sibiului protestéase in contra acestei neleguite alegeri a deputatiloru si o dechiara de ilegale cu aceea rugare, ca universitatea nationale se binevoiasca a ordiná o noua adunare scaunala, in care se fia representate si comunele scaunului Selistei si alu Talmaciului si satele militare de mai nainte, si Cetatea Sibiului numai cu 6 deputati, care apoi se faca alegerea deputatiloru conflucsuali.

Votulu referentului.

In consideratiune, ca comunele atiitóre de dominiulu celoru siepte judetia ale Selistei si Talmaciului nu se tienu legiuitu de Sacsenlandu, prin urmare nici de scaunulu Sibiului, ci de Comitatulu Albei si Magistratulu Sibiului a eserceatu numai in urmarea transpusei indreptatiri din partea celoru siepte judetia ca domnu pamentescu iurisdictiunea amesuratu cu Car. III. tit. 48 art. 6 din aprobat;

in consideratiune ca aceste comune nu au luatu nece odata parte la drepturile si libertatile constitutionale ale natiunei sasesci si nu au fostu nici odata representate in Universitatetea nationala; —

in consideratiune ca comunitatea Sibiana a datu in 16 April. a. t. Comitelui natiunei sasesci in contra acelei parti din emisulu cancelariei de curte din 26 Mart. 1861 N. 880 in care se ordinésa unirea comuneloru supuse si militare de mai nainte

cu scaunulu ori districtulu, cu care au statu mai nainte in legatura iurisdictionala si participarea loru la alegerea supremiloru amploiati, - protestu, asupra carui inca nu a urmatu prea inalt'a decisiune;

in consideratiune, ca §. 12. alu punct. regulat. din 1805. prin care se hotaresce, comunitatîle cetatîloru libere au se participe la alegerea amploiatîloru in asemenea numeru cu representantii comuneloru satesci, e dubiu, déca si deputatii conflucsuali incredintiati cu oficiulu judecatorescu se tienu de categoria amploiatîloru alegendî, ce tocmai a datu ansa in singuraticele cetatî la unu usu diferitu;

in consideratiune, ca dupa relatiunea Magistratului Sibiului si dupa dechiaratiunea adausa ei a comunei cetatiane acésta sa impartasitu si la alegerea deputatiloru de mai nainte in asemenea numeru cu numerulu intregu alu comuneloru satesci, fara ca se fie protestatu cineva in contra, si ca acestu usu sa tienutu esactu si la alegerea combatuta, propune elu cá protestului redicatu se nu se dee nici o urmare.

Presiedintele reasumeza propunerea referintelui, si intreaba daca careva dintra onoratii deputati are de a dice ceva in contra propunerei susmentionate? Dupa o tacere mai indelungata, fiindu atentiunea tuturoru indreptata asupra deputatiloru romani, si cu deosebire asupra Dlui Balomiri, care la mai multe ocasiuni a combatutu legalitatea alegerei deputatiloru din Sibiiu; aratandu inse si acesta prin tacere ca nu voesce se vorbeasca, cere cuventu Dr. Tincu: Reasumandu motivele referintelui basate pe §. 12. alu puncteloru regulative din anu 1805, cetesce paragrafulu citatu, si 'lu esplica numai dupa cumu ilu intielegu si celelalte publice, si dupa cum e esprimatu prea chiaru in legea citata, cumca la alegerea deputatiloru nu poate comun'a cetatei se dee mai multi alegatori de catu celu multu 6; elu recunoasce mai departe ca legea citata e bazata pe usu, inse elu dice ca aceasta numai pana la formarea unei legi positive póte avea locu; totu usul de ci 'ncolo care e in contra legii e abusu, alegerea deputatilor Sibiului sa facutu in contra legii, de óre ce

1) Comun'a Sibiului a concursu cu atatîa alegatori; carii dupa cum suna legea numai pentru alegerea deregatoriloru supremi (judele reg. si judele scaunalu, judele districtualu) potu avea locu

2) Nu a luatu parte la aceasta alegere tóte comunele scaunului; dupa parerea densului Talmaciu si Selistea anca se tinu de Sibiiu, de óre ce cu tóte greutatile se afla in scaunulu Sibiiului, despre care adeveru dóra nice sasii nu se vor indoi, asia dar si drepturile numai aci si le potu esercea;

Din care se vede ca alegerea e nelegala, si propune se se anuleza, si se se faca alt'a pe calea legii, adauga inse si acea, ca elu asupra persoancloru alesiloru deputati nu are nici o reflecsiune, ba din contra ii stimésa si considera dupa cuviintia. In contra deputatului romanu ceru cuventu

Baltes (Cincu mare) si
Löv (Mercurea)

Cel dintaiu dice: ca Talmaciu si Selistea de si a avutu Inspectori sasasci pentru administratiune, inse nu a fostu comune libere, si nice nu sa judecatu causele acestora dupa dreptulu statuteloru (sasasci.)

Löw: Intr'o tiéra unde nu suntu legi codificate, trebue sa se respecteza si usulu; dupa punctele regulative ar trebui sa se tiene adunari scaunale numai de doa ori pe anu, necesitatea inse a facutu usu de se tienu si mai de multeori. Amendoi suntu pentru propunerea lui Vagner. (Va urmá.)

Notiţe Diverse.

— D. Стефан Ковач este denumitu de director causarum regalium. Чел dintîiu unitariu care e kiematu la acestu postu dnaltu.

— „Ost. C. Z“ zice, ku din Ardélu strabatu ne kontenitu plansorî, ku sasii si romînii, karii vreu su stea pentru unitatea imperiului, nu se aprucuescu dun kuriinţu. Pretutindenea se du mariarîlorù dnaintatea: Dn komitetele komitatense prekumu si la denumirile noilorù konsiliarî de guvernu ca datu elementului magiaru preferiinţu, aru fi dntru adevuru timpulu, ka dn tara ačésta se dnvete o astfeliu de procedura, kare periklitézu si prinčipiulu stupînireî.

— Reţele Grečieî su fie subskrisu amnestia. Se fak nekontenitu arestarî-. Svanţa e turburare.

— Dn Sibiiu a dnčetatu vineri tragerea sorţilorù la kompletarea ostireî.

— Dn Romînia ca luatu la desbatere leţea ruralu. Zurnalele liberale se plîngu ku sórtea cerepilorù dun propusiţiunele de unu akt nu numai, ku nu seva dnbunătăţui, dar va vi si mai rea de kът че a fostu.

— „Реформа“ скріе къ dn Молдова се dntinde спірітулu de сепаратісмu, si o mъnъ аскunсъ dirigu реакţiunea dn контра unireî Прінчіпателорù.

— Din deputaţii Молдовеî 23 au subskrisu o propunere kътръ adunare, prin kare eî cer amezarea kurţii de Kasaţiune dn Iaši, čeače dnsu nu ca primitu de adunare.

— Dn Academia de drepturî din Sibiiu ca deskis unu kurs de stenografiu.

— „Her Zeit“ repruduce dun alte zurnale, ku Garibaldi a lunduatu si romînilor o munţu de srutat, o deputaţiune a lokuitorilor Romîniei ia dat o adresu, la kare el dntre alte a ruspunsu: Eu kunosku istoria tereî voastre; eu šiu ku Unguriî vau fukutu kute o nedreptate?... Ertaţile, dntindeţile mna. Eu nuvoiu konfede nene odatu, ka unu nporu su servilésku ne altulu; eu voiu kombate nekontenitu tirania de sar esercia de unulu ori de unu nporu dnkontra spiritului timpului. Kътръ romînî skrie Garibaldi urmutoarea skrisoare „Ромънеţі kraţiomî la postrile Voastre dn adunarea naţiunelor si dnkredeţiuu dn frumseţatea lorù, si anume čelei din Italî'a ku kare aveţi voi kontunutatea sunţelui si a rusuritului. Da, murinitoshilorù fii ai Romei, noi vom nusi dnširarî lungu olaltu dn Maiestatika procesiune a nonoarelor. Eu suntu ku amor al vostru G. Garibaldi. —

— Navilia ca sunsu. Garnisoana afaru de 12 ofičirî, karii au lunt'o la fugu, ca amnestiat.

— Patru Antoniu Icaia a sositu dn Neapole si strinse dela Klerul sekular si regular subskripţiunî pentru o adresu kътръ papa, ka su nurusaskă greutatea puterii lumesti.

— Dn Rusia ca rudikatu čensura jeneralu si ačeasta s'a unuratu multu.

Nr. 13-1 **Insciintiare.**

In strad'a Poplacei cea mica e de vendiare cu pretiu moderatu cas'a de sub N-ro. 75. constatatóre din o pivnitia spatiósa sub pamentu, 2 mari incaperi sî o bucataria de o parte, o incapere mare sî 2 mai mici de ceealalta parte in catulu de josu, apoi 2 incaperi sî o tinda in catulu de susu, siopu mare, podu mare deschisu sî 2 curti. Conditiunele mai de aprópe se 'mpartasiescu acolo pe locu.

Sibiiu in 2 Aprilie c. n. 1862.

Np. 12—2 **Publicare.**

de concursu literariu la Premiale Roseti.

Pré onoratulu D. Conte Scarlatu Rosetti, care, pelunga premiulu destinatu pentru conceperea celei mai bune „Istoria a Romaniloru,“ depusu mai denainte la Episcopi'a dreptu credintiósa a Ardealului din Sibiiu, ca unu raru Mecenate in aceste timpuri de materialismu, binevoise in 21 Maiu 1860 s. v. a mai depune la subscris'a Eforia a scóleloru romanesei din Brasiovu enco alte trei premia: doua, fiacare de cate 250 fl. v. a. dimpreuna cu interesulu loru cuvenitu pre doui ani, dintre care unulu destinatu pentru cea mai nimerita traducere a lui Svetoniu „De vietile celoru douisprediece Cesari“; altulu pentru traducerea lui Iornandes (Iordanes) „de Originea Getîloru seu Gotîloru si factele loru“ in limb'a romanésca in terminu de doui ani de-la 21 Maiu 1860—21 Maiu 1862; alu treilea pentru traducerea tuturoru scripteloru esistinti a le lui Tacitu de 1000 fl. v. a. dimpreuna cu fructulu pe 4 ani.

De óra-ce terminulu prefiptu pentru traducerea lui Svetoniu si a lui Iornandes vine sa espire la 21 Maiu a. c. subscrisa Eforia, conformu oblegatiuni luata asupra sa facia cotra D. Conte S. Rosetti, se grabesce cu acést'a pedeoparte a provocá pe aceia dintre On. Literati romani, cari, concurandu voru fi tradusu pe unulu seu altulu din Autorii mentionati, cá pona la 21 Maiu a. c. se'si tramita Manuscrisale francate la Eforiá Scol. rom. din Brasiovu; éra ped alt'a descoperi competentîloru nestramutat'a determinare a generosului Mecenate: ca, déca va fi si cu voi'a respectivu'ui Traducatoriu, Domni'a sa e inclinatu a tipari cu spesele sale Manuscrisale sub urmatóriele conditiuni:

a) Cá, dupace se voru strage din vendiarea esemplarialoru spesele tiparite, restulu sa ramana cá beneficiu pe seama Traducatoriului;

b) Cá sa dea gratis cate doua essemplaria pentru fiacare Biblioteca romanésca aflatóra aici si dincolo, si doua pentru Bibliotec'a Rosetti din Bucurecsci. —

Apretiarea si ajudecarea Traduceri se va face de o comisiune delegata din partea Eforiei Scol. rom. din Brasiovu statatória din trei barbati intregi si de specialitate. — Resultatulu Concursului se va aduce la cunoscintia On. publicu cetitoriu la timpulu seu.

Brasiovu 12 Martiu 1862.

Eforiá Scóleloru romanesci
Damianu Datco
Presiedinte.

Redactor respunzetor Ioanu Rau